

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Sada imamo bolju
budućnost!

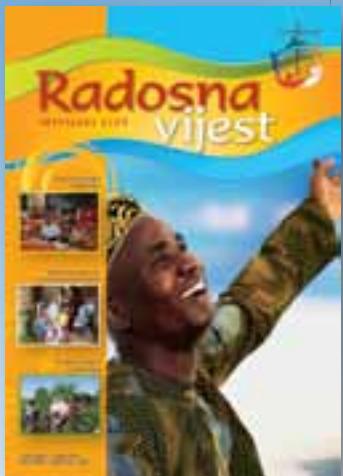

Božja riječ pomaže
suočavanju sa životom

Susret s Isusom
u patnicima

Apostolat molitve

Da uskrsli Krist ispuni nadom srce onih koji su kušani bolju i bolešću.

Sadržaj

Uvodnik	Slušati o Isusu i/ili slušati Isusa	3
U središtu	Kako slaviti križ i uskrsnuće?.....	4
Iz života naših misionara	Sada imamo bolju budućnost!	6
	Božja riječ pomaže suočavanju sa životom.....	7
	Misionar je kao majka.....	8
	Susret s Isusom u patnicima	9
	Siromašna sedmeročlana obitelj.....	11
Intervju	Misionar u zemlji vječnog proljeća	12
Apostolat molitve	Misijska nakana za travanj.....	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Konferencija Papinskoga misijskog djela svetog djetinjstva europskih zemalja.....	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Korizmena misijska akcija "Srce koje vidi"	17
	Radost susreta s misionarom don Dankom Litrićem	17
	Misionar u posjetu domovini.....	16
Iz dnevnika jednog misionara	Vazmeno trodnevљe u Kimpangi	19
Misijski velikani	Blaženi Scubilion - kateheta robova	21

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisk: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Impressum

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Nova ves 4, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/46 69 253, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@zg.t-com.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR00
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.misio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Slušati o Isusu i/ili slušati Isusa

Papa Franjo u svojoj pobudnici Radost Evangelijs (Evangelii gaudium) odmah u prvoj rečenici naglašava: „Radost Evangelijs ispunja srce i čitav život svakog onog koji susretne Isusa“. Nije to samo tema o kojoj govorи dokument, nego je to ujedno i smisao nove evangelizacije koja poziva na radosno življenje Evangelijs, kao i smisao naše vjere.

U spomenutom dokumentu Papa iznosi tužnu činjenicu: „Ima kršćana čiji život izgleda kao korizma bez Uskrsa“ (br. 6). U vrijeme korizme i priprave za Uskrs, kao kršćani, moramo sebi postaviti pitanje o osjećajima koji bi trebali zahvatiti intelekt i srce, probuditi radost zbog vjere te nas potaknuti na slušanje Isusa i radosno vršenje onoga što nam kaže.

Zasigurno se sjećamo evanđeoskoga primjera, o Filipu i Natanaelu (Lk 1,35-51). Isusov učenik Filip javlja radosnu vijest svomu prijatelju Natanaelu ili Bartolomeju: „Našli smo Mesiju!“ Zadivljen onim što je doživio u susretu s Isusom, poziva: „Dodi i vidi!“. Dirnut i preporoden, žurno ide, radosno svjedoči o svom obraćenju i druge pokreće na životni obrat. Druge dovodi Isusu.

Susret s Isusom budi radost koja pokreće čovjeka na djelovanje. Prisjetimo se i Samarijanke, strankinje, javne višestruke grješnice. Prisjetimo se njezina susreta s Isusom na Jakovljevu zdencu i njezine nezaustavljive reakcije pred cijelim selom. Čudesan susret i još čudesniji epi-log obraćenja čini je glasnogovornicom vlastita mjesta: „Dodite da vidite čovjeka koji mi je kazao sve što sam počinila. Da to nije Krist?“ (Lk 4,29).

To je evangelizacija! Osobni susret s Isusom iz koga se rađa potreba radosna svjedočenja drugima, naviještanja koje je ujedno i potvrda da smo istinski evangelizirani. Ako rado slušamo o Isusu, to ne znači da smo kršćani, pogotovo odgovorni kršćani. Krštenje nas uvodi u svijet milosti, vodi nas k Isusu. U školi kr-

Piše don Ivan Štironja

šćanstva imamo prigodu slušati o Isusu. No, tek onda kada osjetimo potrebu drugima ispričati svoj doživljaj, s njima podijeliti svoju sreću, tada možemo reći da smo susreli Isusa, da smo obraćenici i Kristovi učenici. Tek potreba slušanja Isusa i izvršavanja njegove volje i zapovijedi, znak je da smo postali Isusovi vjernici, radosni svjedoci kojima se može vjerovati. Postali smo evangelizatori. Ne toliko školovani koliko milosno osposobljeni.

Govoreći o radosti, bl. Majka Terezija reče: „Radost je molitva, radost je snaga, radost je ljubav, radost je mreža kojom ćete hvatati duše. Radost se vidi u očima, u govoru i u hodu. Nju se ne može držati zatvorenu u sebi. Ona je uvijek vidljiva. Kada drugi ugledaju u vašim očima zanosnu sreću, shvatit će što znači biti sinovi Boga ljubavi. Zamislite sestruru tužna lica i nesigurna koraka kako obilazi naše domove. Kakvu poruku ona svojom pojavom prenosi ljudima? - Samo još veću klonulost“.

Neka nam život ne izgleda kao korizma bez Uskrsa!

Neka nam korizmu života obasja Mlado sunce uskrsnoga jutra!

Neka tama naših grijeha, sumnji i nedoumica bude presvojena svjetлом novoga života.

Neka naše slušanje o Isusu postane istinsko slušanje i vršenje Božje volje do mjere Kristove. Neka uskrsna pobjeda i radost postanu naša svakodnevница i stvarnost!

Piše dr. Milan Šimunović

Patnja, grijeh i smrt temeljne su čovjekove muke, koje ne prestaju izazivati, pa i nakon što nam je Bog progovorio u Isusu Kristu. To je imao pred očima i papa Benedikt XVI. kada je u pismu Vrata vjere (za Godinu vjere) rekao: "Koliki su vjernici, i u našim danima, kušani Božjom šutnjom, a tako bi htjeli čuti njegov utješni glas!"

1. Muke i radosti s križem

Istina, mnogi kršćani vjeruju da su križ i muka Isusa Krista simbol i sredstvo našega spasenja, ali se još uvijek ne prestaju pitati zašto je tako moralno biti te kako "slaviti" križ. Uvijek, i na misi Večere Gospodnje na Veliki četvrtak u ulaznoj pjesmi, s apostolom Pavlom ističemo da se trebamo "hvatali križem Gospodina našega Isusa Krista".

Jasno je da se kršćanin ne miri s time da je križ svrha samome sebi, hladna i strašna negacija kvalitetnoga života, već vjeruje Isusovoj riječi da tko gubi svoj život zbog njega i evandelja, spasit će ga (usp. Mk 8, 35). Poslije Isusa križ je, jednostavno, "evangelje života", radosna vijest. I apostol Pavao ne okljeva približiti ju

Kako slaviti križ i uskrsnuće?

glagolu *evangelizirati*, što se odnosi na radosne i drage vijesti (usp. 1 Kor 1, 17–18): "Jer ne posla me Krist krstiti nego navješćivati evandelje, i to ne mudrošću besjede, da se ne obeskrijeplji križ Kristov. Ustinu, besjeda o križu ludost je onima koji propadaju, a nama spašenicima sila je Božja."

Za apostola je evandelje križa poruka radosti, jer objavljuje dokle je došao Bog u Kristu, da u "ludosti svoje ljubavi" umire za naše grijehu (Rim 5, 7–8). Križ je jedinstvena objava Božjega smilovanja u odnosu na čovjeka, gesta Oca, koji daruje Sina, i Sinovljeva, koji sama sebe žrtvuje za grješno čovječanstvo. To upućuje na preobilnu ljubav, sve dotle da izgleda nevjerojatnom, jer se ne mjeri po mjeri čovjeka, već po bezgraničnom bogatstvu Božje dobrohotnosti.

2. "Skandal" križa i Božja solidarnost

Crkva nas uči da je Isusova muka i naša vlastita muka. Koliki su isku-

sili getsemansku uru, prijezir i porugu, pa i onaj krik Raspetoga: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio!" Ipak, izlaz je u svemu tome Isusovo obećanje: "U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!" (Jv 16, 33)

Skandal križa postaje ključ za tumačenje velikoga misterija patnje, koja na tako jasan način pripada ljudskoj povijesti. I kritičari kršćanstva vide da je raspeti Krist dokaz Božje solidarnosti s čovjekom koji trpi. Bog se stavlja na stranu čovjeka. To čini na radikalalan način: "uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan, obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu" (Fil 2, 7.8).

Krist se suočava sa zlom i patnjom, sam sve prolazi i ljubavlju prema čovjeku "otkupljuje" (izvlači, oslobođa) toga čovjeka iz labirinta zla (grijeha) i besmisla. Prepostavljam da ćemo se složiti da je misao bl. Ivana Pavla II. silno prikladna da se suvremenom čovjeku protumači Božja ljubav prema čovjeku. Naime, on se pita: "Je li se

Bog mogao opravdati pred svijetom, punim patnje, drugačije nego stavljajući u središte te povijesti upravo Kristov križ?" (*Prijeći prag nade*).

3. Radosniji odgovor kršćana na Božju ljubav

Na tragu pape Ivana Pavla II. je i negdašnji veliki bibličar A. Kresina, koji ističe da su Isusova muka i smrt na križu najveći znak po kojemu mi kršćani vidimo koliko nas Bog voli. Ipak, ne prestajemo postavljati pitanja: Zar nije bilo moguće nekim drugim načinom spasiti čovjeka, izvući ga iz gliba zla? Zašto je Isus morao podnijeti toliku muku? I konačno, zašto moramo slaviti križ, kad on simbolizira patnju, odnosno zar je baš potreбно proći kroz toliku patnju za ulazak u život vječni?

Prispodoba o rasipnom sinu, ili točnije, o milosrdnom ocu, najzornije pokazuje veliku Očevu ljubav prema ljudima. Otac prima sina bez ikakvih uvjeta, jednostavno zato što ga voli, što mu želi iskazati milosrde. Dakle, nije na djelu nikakva Očeva povrijedenost, kako se nekad znalo govoriti, već jedino ljubav i milosrđe. Bog svima koji vjeruju u Jedinorođenca omogućuje uspjeh, štoviše, život vječni (usp. *lv 3, 16*). Stoga na pitanje zašto je Isus umro na križu, jedini biblijski odgovor jest: iz ljubavi prema ljudima, odnosno da nam otkrije ljubav kojom Bog Otac ljubi grješnika. Štoviše, Otac koji je sa Sinom supatio u tome najviše pokazuje svoju narav, svoju neizmjernu ljubav. Isus je pokazao da "veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje" (*lv 15, 13*). Smatrao nas je veoma vrijednima.

Premda sve to vjerujemo i to nas drži, ipak se pitamo zašto je to moralno proći na tako okrutan način. Zanimljiv odgovor daje spomenuti autor, po kojemu se, a to proizlazi iz podrobnjeg čitanja evanđelja, čovjek u tvrdoći svoga srca i svojih grijeha nije uspio otvoriti Bogu niti slušajući istinu o čovjeku koju je Isus naučavao, niti pred čudesima. Zato je Isus prihvatio jedan drugi način, krajnje moguć, ne bi li time otvorio ljudska srca, ne bi li govoreći nam s križa prodro u dubinu na-

šega srca da bismo stekli povjerenje u njegovu nauku, u njegov primjer, u njegovu božansku ljubav, da bi nas u dubini srca oslobođio. I takva ljubav pobijedi. To je uvidio već i raskajani razbojnik, to će vidjeti milijuni poslije njega, jer je pobijedio zlo, i samu smrt, uskrsnuo je. I odatle poziv: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom." (Mt 16, 24–25) Naglasak je na *odricanju sebe*, odnosno zla koje se, poput neke magme, u nama i prelijeva se u naše ponašanje i nema nam spaša bez Isusova puta i njegova ozdravljenja.

S jedne strane križ i patnja, a s druge strane uskrsnuće. Naš je dakle život u znaku patnje i obraćenja, ali i proslave. U tome je čovjekova vjera, kao i za Isusove učenike, na trajnom "ispitu". Tko u tome uspije, snagom vjere u Uskrslogu, kao što je to pošlo za rukom apostolima, taj je već sada sretan, jer vjeruje da križ nije znak prokletstva (ili ludosti, kako su govorili neki Isusovi suvremenici), već je znak Božje ljubavi. Isus nam trajno govorи da tko s njime pati, taj će s njime biti i proslavljen, što znači uskrsnuti. Drugi izlaz, jednostavno, ne postoji.

Istina, mnogi se kršćani spotiču o tu istinu i napuštaju vjeru. Uostalom, već je starac Šimon u povodu Isusova prikazanja u Hramu najavio Mariji da će on biti "znak osporavan", nekima na propast, nekima na uzdignuće. Zato je uvjereni kršćanin svjestan da križ nije samo neki putokaz, već je put spasenja. To je zalog uskrsnuća i zato Pavao kliče: "Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša. Zatekli bismo se i kao lažni svjedoci Božji što posvjedočisemo protiv Boga: da je uskrisio Krista, kojega nije uskrisio..." (1 Kor 15,14–15).

Međutim, u zahvalnosti Isusu, sada slijedi temeljiti zaokret u čovjekovu životu. Naime, kada gledamo na križ i kada mu se klanjam, naš najveći uzvrat ljubavi, odnosno zadovoljština Bogu jest kad mu se vratimo, kad ga volimo, kada se međusobno volimo, kada smo više njegovi ljudi. Isus je "natovario" na

S jedne strane križ i patnja, a s druge strane uskrsnuće.

Naš je dakle život u znaku patnje i obraćenja, ali i proslave. U tome je čovjekova vjera, kao i za Isusove učenike, na trajnom "ispitu". Tko u tome uspije, snagom vjere u Uskrslogu, kao što je to pošlo za rukom apostolima, taj je već sada sretan, jer vjeruje da križ nije znak prokletstva (ili ludosti, kako su govorili neki Isusovi suvremenici), već je znak Božje ljubavi. Isus nam trajno govorи da tko s njime pati, taj će s njime biti i proslavljen.

sebe "naše zlo i grijeha". To je poziv kršćanima da ne samo nose "svoj križ", već da "podmetnu leđa" pod tudi križ. Jer o križu nije dovoljno lijepo govoriti, odnosno kako nas Bog ljubi, već moramo biti oni koji će skidati križeve s drugih i stavljati ih na svoja ramena. Crkva sudjeluje u patnji svijeta sebedarnim služenjem, a to znači da nastoјi poput Isusa olakšavati trpljenje, pa makar doživjela udarce i razapinjanje poput Isusa. To je temeljna poruka.

Prema riječima sv. Augustina, Božja ljubav, želeti ostaviti čovjeka slobodnim, dolazi mu ususret da mu povjeruje, jer želi doživjeti slobodnu ljubav, nesebično uzdarje. Tada smo sigurni u uskrsnuće. Budući da je Krist uskrsnuo i privlači nas k sebi onkraj granica smrti, kaže papa Franjo u *Svetlu vjere*, vjera je svjetlo koje dolazi iz budućnosti, koje pred nama otvara velike obzore i vodi nas izvan našega izoliranoga ja u davanje života za druge. To je težak zadatak, ali vrhunska radosna vijest. U protivnom, suvremeni individualizam završava u bezočnom egoizmu, apatiji i beznađu. Stoga će se kršćani i ovoga Uskrsa više truditi da u križu ne vide samo simbol patnje, već i simbol njena nadvladavanja. Jer, otkad je Krist uskrsnuo, križ je, kaže papa Franjo, postao "pobjednički barjak u borbi protiv nasrtaja zla" (*Evanđelje radosti*).

RUANDA
– fra Ivica Perić

Sada imamo bolju budućnost!

Nakon više godina planiranja, pripreme i izgradnje, ovih dana svoja vrata učenicima otvara Srednja tehnička škola "Otač Vjeko". Zar treba veći razlog da viknemo i cijelom svijetu obznamo kako je, evo, i nas u malenom Kivumu obasjalo sunce i podarilo nam dane sreće i radosti? Ponosni smo! Kako na sebe i svojih ruku djelo, tako i na sve koji su nam pomogli ostvariti san.

Učionice s grbovima hrvatskih mjeseta i župa

A u tu, činilo se prije nekoliko godina, utopijsku priču, krenuli smo s velikom novčanom donacijom Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj. Tim novcem smo naime uredili i pripremili zemljiste za izgradnju škole. Kasnije se pokazalo da je to bio presudan korak, koji je sve daljnje radove toliko ubrzao da se škola nakon toga gradila u trku. Bio je to maratonski sprint!

Slijedila je i velika akcija Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine *Pomožimo izgradnju škole u Misiji Kivumu*. Tako su se u taj projekt svojim prinosima uključili plemeniti ljudi diljem Hrvatske, Bosne i Hercegovine, a i Hrvati iz inozemstva. Stoga smo, barem na simboličnoj razini, sve naše učionice oslikali grbovima gradova i

župa u kojima je dobročinstvo naših ljudi najviše dolazilo do izražaja. Jedna učionica je ukrašena grbom Osijeka, druga se dići Pločama, treća Bećom, pa Kreševom, Zagrebom, Kiseljakom, Čitlukom, Tolisom...

Radovi su tekli po planu i sada smo okončali izgradnju prve faze Srednje tehničke škole "Otač Vjeko". Gledajući to velebno zdanje, možemo biti samo ponosni, jer škola je uistinu vrlo moderna i kvalitetno opremljena. Trenutno je na raspolaganju jedanaest prostorijalih i u potpunosti opremljenih učionica, odvojeni toaleti za mladiće i djevojke, kao i sve potrebne pomoćne prostorije. Za potrebe normalnog i bezbjednog funkcioniranja škole izgradili smo i dva velika spremnika za vodu (podzemni i nadzemni), jer u selu nema vodovoda. U spremnicima će se "skladištiti" kišnica, koju ćemo koristiti za sanitarnе čvorove.

Početak nastave

Završetak prve faze je značio i početak rada škole, koja je ovih dana primila svoje prve učenike! Međutim, tu našim radovima nije kraj. Odmah smo nastavili na izgradnji druge faze te su već izgrađena dva velika spremnika za vodu, a postavljeni su temelji i za izgradnju novih sedam učionica, informatičkog kabinetra, knjižnice, čitaonice, dvorane za sastanke te ureda za osoblje škole.

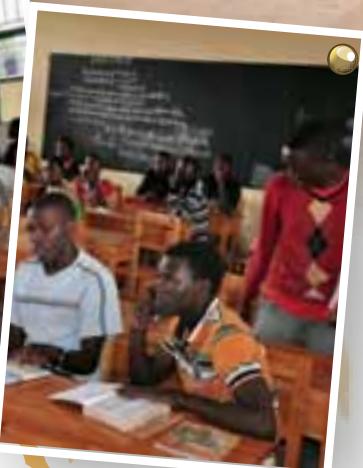
Potpovrda o kvaliteti izvedenih radova stigla je i od inspektora Ministarstva obrazovanja Ruande, koji su u završnom nadzoru obavljenih radova novoizgradenu školu ocijenili najvišim ocjenama. Osim što su ustvrdili da smo ispunili sve uvjete za dobivanje statusa srednje tehničke škole, ostavili su otvorenom mogućnost da u vrlo skorom razdo-

blju srednja škola preraste u višu tehničku akademiju, u kojoj bi naši učenici mogli stići razinu obrazovanja za dobivanje A1 diplome, koja je na razini sveučilišne diplome.

Napredak zapostavljenih i zaboravljenih

U svakome afričkom selu škola je puno više od mjesta gdje se uče i stječu nova znanja i potrebno obrazovanje. Ona je mjesto za druženje, okupljanje. Ona je jamač promjene na bolje te mjesto napretka zapostavljenih i zaborav-

ljenih. Upravo to predstavlja i naša nova Srednja tehnička škola "Otac Vjeko" u Kivumu. Zato ovom prigodom želim posebno zahvaliti nacionalnim upravama Papinskih misijskih djela u Republici Hrvat-

skoj te u Bosni i Hercegovini, kao i svim donatorima, dobrim ljudima i organizacijama. Zahvaljujući vama, više od 30 000 stanovnika Kivuma danas s razlogom vjeruje u svoju bolju budućnost.

Božja riječ pomaže suočavanju sa životom

Sredinom veljače smo u svojoj Župi sv. Mihaela završili pučke misije, koje su trajale 30 dana, a prethodila im je podulja priprava. Misije su vodili oci redemptoristi, uz 60-ak laika iz naših 16 župnih zajednica. U pripremnoj fazi smo pripremali misionare laike i popisali kuće koje bi bile spremne otvoriti vrata misionarima za Božju riječ i suočavanje sa živoštom. Ljudi su rado prihvaćali molitvu u svojoj kući i dijelili svoja iskustva o Božjoj prisutnosti u svojem životu.

BRAZIL

– s. Beatrica Krstačić

Jedna žena je rekla: "Upisala sam dijete u novu školsku godinu i odmah zatim ostala nezaposlena. Znala sam da neću moći kupiti knjige i drugi pribor, ali sam ipak čvrsto vjerovala da će Bog dati izlaz da moj sin Aleksandar može nastaviti školu. Nakon nekog vremena došla je ponuda za posao odakle sam najmanje očekivala i usto sam dobila školske knjige za sina." Bog je velik u životu onih koji su mu u vjeri otvoreni.

Hvala Bogu i na učinjenom na socijalnom području, posebno u Dječjem selu. Ima lijepih ostvarenja i događanja, koja u svakome novom danu

omogućuju nove životne perspektive. Zahvaljujući vašoj pomoći, mogli smo ostvariti još jedan projekt – Oficina de confeitaria. To je projekt ospozobljava žena od 16 do 60 godina za pravljenje slatkih i slanih kolača, a mogućnosti za narudžbe ili eventualno zaposlenje su dosta dobre. Imali smo dvije skupine sudionica – 20 žena prijepodne i 20 poslijepodne, na predavanjima i praktičnim vježbama. Žene ovdje imaju manje mogućnosti za zaposlenje, pa je tako ta mogućnost pridonijela formaciji i statusu žena. Potrebno je, naročito u nepovoljnim ekonomskim situacijama u kojima žive siromašnije obitelji, ponuditi im mogućnost da nađu neki posao, kako bi imali potrebna sredstva za život. Posebno je to važno za samohrane majke. Više tih majki ima dijete u školi ili adolescenta u našemu socio-edukativnom programu. Na taj način majke bolje prate svoju djecu i pomažu im u odgovornosti i dosljednosti, što nije uvijek lako onima koji to nisu mogli naučiti. Bogu hvala što svi mi zajednički možemo pridonositi da svijet bude bar malo bolji i da ljudi mogu svaki dan više otkriti svoje ljudsko dostojanstvo i dobrotu dragog Boga, koji želi biti bliz i opipljiv trpećem čovjeku. Hvala svima na dobrohotnosti i potpori te zajedništvu u svetoj molitvi.

Misionar je kao majka

 ISLAND
– s. Celestina Gavrić

Poslije dužeg vremena želim s vama, našom podrškom i snagom, podijeliti malo misijskih iskustava. U drukčjem smo kraju i naše su borbe drukčije od onih na drugim kontinentima.

Već se više od četiri godine nalazim na istočnoj strani Islanda, u Egilsstadiru, ali imam prigodu malo pratiti i ono stado koje pripada Župi Akureyri. I tako vidim da gospoda Mayflor sa svojom djecom još uvijek živi na otoku Grimsey. To je otok koji dotiče krug Sjevernog pola, što mu daje turističko obilježje. Ondje živi 30-ak obitelji, a ljudi se bave ribolovom i preradom ribe i u tom krugu se odvija život malobrojnog stanovništva.

Kateheza putem interneta

Katehistica s. Marcelina i župnik Hjalti predložili su mi da je najbolje da ja preuzmem katehezu male Katrin Nikole, i to pomoću Skypea. Stupila sam u kontakt s majkom i djekočicom i započela vjeronauk na daljinu. Naime, od mene u Egilsstadiru do Akureyrija ima 270 km, onda još 42 km do Dalvika, odakle ide trajekt na Grimsey i treba mu tri sata da stigne. A eto hvala Bogu i ljudima, služimo se tehnikom te se susrećemo svakog tjedna.

Župa Akureyri dobila je novog svećenika, Poljaka Adama. Prijašnji župnik mu je ostavio raspored i adrese Poljaka u mjestima za koja će se on brinuti, ali svudje osim Poljaka ima i katolika iz drugih naroda, koje on ne poznaće, a budući da govori samo poljski, ne može s njima kontaktirati. Početkom prosinca 2013. morala sam ići u Akureyri i nevrijeme me zadržalo tjedan više nego sam planirala. U siječnju sam, po rasporedu, trebala biti u Akureyriju

20-ak dana, a problemi s putovanjem sestre koja nam stiže iz Nikaragve produljili su moj boravak na gotovo mjesec dana. U oba navrata nedjeljama sam išla s poljskim svećenikom u mesta kamo on ide i upoznala ga s vjernicima koji nisu Poljaci. Bogu hvala za njegova misijska načela. Kad Poljaci počnu govoriti o Crkvi u Poljskoj, oni odmah kažu da nema poljske Crkve, Crkva je katolička. U mjestu Siglufjorduru nadosmo 20-ak katolika nepoljaka: Rumunji, Brazilci, jedan Talijan, ponetko iz Irske... Imaju poteškoća s novim luteranskim pastorom što se tiče korištenja njihove crkve. Izgleda da on nije imao iskustva ustupanja luteranske crkve katalicima na prethodnim mjestima. Adam im je rekao da će i kod njih imati jednom mjesечно sv. misu kad dogovore korištenje crkve. Tjedan dana kasnije rekao mi je: "Sestro, ako katalicima nepoljaci ma uspije dogovor za korištenje protestantske crkve, onda ćemo imati sv. misu na islandskom, pa ćemo samo pozvati Poljake da nam se pridruže."

BURUNDI
– s. Agnezija Bilić

Višejezična liturgijska slavlja

Možda se pitate kako, kad on govori samo poljski. Dijaspora ima svoja iskustva i mogućnosti koje koristi. Mi se ovdje veoma lako uključujemo u dvojezična liturgijska slavlja. Ljudima se daju dvojezične knjižice u ruke i oni mole i odgovaraju na drugom jeziku od onoga kojim se svećenik služi. A čitanja? On čita na svom jeziku, ili jezicima koje neki od prisutnih razumiju, a svatko ima u rukama onaj tekst koji razumije.

Postoji još jedno zalaganje u životu misionara: svećenik Adam je dao svoj misionarski da kao odgovor na pismo koje je biskup Reykjavika poslao njegovom biskupu moleći svećenike. Biskup je to pismo predstavio svojim svećenicima i dao svakome primjerak kopije. Ali Adam kaže da, dok su drugi učili jezike i bavili se športom, on je učio za terapeuta, a onda, uza župni pastoralni rad, bio kapelan u bolnici za osobađanje od droge, alkohola, poroka i pomoć djeци (nisam razumjela u čemu). I tako je nakon 15 godina te kapelanje došao na Island i govori samo i jedino poljski jezik.

Bikup ga je poslao za kapelana župniku Islandaninu u Akureyriju, koji govori 5 jezika, ali ne i poljski. Ja sam, eto, usvojila nešto malo poljskoga, dovoljno za prvu pomoć u kontaktima, pa i to misionaru dobro dode. Jednog dana zovu me sestre iz Akureyrija mogu li nazvati Adama, a onda opet njih, da im dadem odgovor. To me se teško doj-milo i ponudila sam mu da mu malo pomognem u islandskom na Skypeu, jer ja sam 270 km udaljena od njih. I tako to već traje više od dva mjeseca, a ono što me najviše oduševjava kod njega i što vam želim prenijeti je ono što sam nedavno rekla svojoj poglavarici s. M. Rafaeli: "Već dugo nisam srela takvog misionara kao što je on. Znate, misionar je kao majka, odnosno njegovo se postojanje osmišljava time što je tu za druge."

Dragi prijatelji, srdačno zahvaljujem svima vama koji ste također tu za druge, a to mi, vaši predstavnici u širenju radosne vijesti dobro osjećamo. I na kraju, ako sve bude onako kako ljudski planiramo, nadam se da ćemo se predstojećeg ljeta i osobno sresti, ili barem s nekim od vas.

Susret s Isusom u patnicima

Dragi prijatelji misija i čitatelji Radosne vijesti! Prošla su četiri mjeseca otkako sam otišla u Afriku, pa vam se želim javiti s nekoliko vijesti te puno dobrih želja i pozdrava. Božja providnost nas nikad ne ostavlja. Dirljivo je doživjeti radost naših susjeda, zbog povratka nas sestara misionarki. Prema običaju ovoga kraja, pohitali su k nama s punim košarama voća i ostalih potrepština, da imamo za prvo vrijeme. Prestavnici Crkve, mjesnih vlasti, redovničkih zajednica, svi su došli, neki i iz vrlo udaljenih mesta, da nas pozdrave i izraze dobrodošlicu.

Božje veličanstvo i ljudska neznačajnost

Mnogi se od vas možda čudite i pišete: „Kako mogu ići u nepoznato, računajući na mnoge poteškoće?“ Ja se, hvala Bogu, dobro osjećam i nemam straha pred životnim izazovima. Sigurna sam da je Božja volja da sam ovdje i uz njegovu pomoć i molitve mnogih, poteškoće se lakše svladavaju i živi se jedan radostan i ispunjen život. Božje veličanstvo i moja neznačajnost se ujedinjuju u zajedničkom cilju: spasenjem mnogih duša. Čudo misionarskog sjedinjenja između Stvoritelja i stvorenja tako je veliko da nam preostaje jedino življenje u vjeri toga velikog otajstva. Potrebno je zaustaviti se na trenutak u svojoj spoznaji i imati živu svijest o svojem poslanju, svojim dužnostima i odgovornostima.

iz života naših misionara

Božji se planovi s ljudima očituju po slabim ljudima koje on izabire.

Sjećanje na s. Lukreciju

Svi smo duboko doživjeli dan 27. studenoga 2013., kada se navršilo dvije godine otkako je nastradala naša draga misionarka sestra Lukrecija Mamić. Tog dana bili smo na misi koju je organiziralo vodstvo bolnice na čelu s mjesnim župnikom. Misa je bila u osam sati ujutro, a crkva je bila potpuno ispunjena. Bila su nazočna sva školska djeca. Dirljiv je bio prizor kada su ulazili u crkvu. Sva djeca nižih razreda došla su k nama pružiti nam ruku. Poslije mise

Moj prvi Božić u Kirembi

U crkvi je bilo svečano i lijepo uz molitvu, pjesmu i ples. Ljudima se ovdje nikamo ne žuri. Ne ćemo zakasniti na tramvaj, trajekt, autobus itd. Sve nas čeka dok mi „ne dodemo“. Nema polnoće. Možda i zbog toga što ljudi nemaju uvjeta ni svjetla za doći iz okolnih brda u crkvu po noći. Zato su svaki dan, čim ugledaju svjetlo dana, već u 6:20 sati u župnoj crkvi na misi, da zahvaljuju dragom Bogu što su živi i da mole za blagoslov i pomoć. Ovdje je stvarni Božić. Onako kako je uistinu bilo kad se je Isus rodio u betlehemskoj štali. Mnoga srca su spremna za njegovo rođenje, jer nisu ispunjena velikom brigom oko stjecanja bogatstva.

U službi zajednice i siromaha

Vjerojatno vas zanima što ja radim? Za sada najviše u kuhinji, kuham i pripremam hranu za sestre u zajednici. Također obilazim bolesnike u bolnici. Odlazimo po okolnim brdima i tražimo osobe kojima je potrebna pomoć. Tri sestre rade u bolnici, mi ostale dvije radimo u kući, a jedna sestra je studenica i s nama je samo vikendom. Sretna sam što je dragi Bog baš mene pozvao, jer kako kaže naša vrhovna poglavarica

uputili smo se u procesiji do spomenika u dvorište bolnice, gdje smo molili za pokojnu s. Lukreciju i Frančesku! Imamo u blagovaonici sliku s. Lukrecije s punim smiješkom i svaki put kada ju pogledam, imam dojam da mi kaže: „Budi mirna. Ja molim za tebe.“ Meni je zapala ta čast da mi je dodijeljena soba koju je s. Lukrecija koristila. U kapelici sam, ne znajući, zauzela mjesto gdje je ona moliла. Upoznala sam i neke mlađe svećenike koji se uistinu smatraju njezinim duhovnim sinovima i tako su nam se i predstavili. Neka Gospodin učini da krv mučenika uredi novim duhovnim zvanjima, kako ovdje u Burundiju, tako i u našoj družbi, Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini!

M. Gabriella, da se ja nisam dobrovoljno javila (odnosno jedna sestra), ona ne bi mogla ponovno otvoriti zajednicu u Kirembi.

Život plemena Batua

Veoma sam dirnuta uvjetima života plemena Batua, koje je pomagala s. Lukrecija, uz pomoć vas, dragi dobročinitelji misija. Gotovo da se ne može povjerovati kako žive. Pomažemo im zasada najviše liječenjem u bolnici, ali i na druge načine ako smo u mogućnosti. Za mene je lijepa gesta naše družbe da je nastavila financirati hranu za bolesnike u bolnici i u odsutnosti sestara. Veliki broj bolesnika umire jer dođe u bolnicu prekasno. Pomažemo također, zahvaljujući vama dobročiniteljima, lijekovima i drugim nužnim potrepštinstvima koje bolesnici primaju u bolnici.

Redovnički zavjeti

U siječnju 2014. proslavile smo prve zavjete naših redovnica u Ruanđi: s. Anuncijate, s. Asunte i s. Kasilde. Zavjete su položile u ruke M. Karme, koja je još s nama u Africi. Sestre Anuncijata i Asunta su iz Ruande, a s. Kasilda iz Burundija. Zavjeti su se slavili u našoj kapeli u Butareu, uz nazočnost nekoliko svećenika, redovnica različitih družbi, bliže rodbine i vjernika. Predanje Bogu po služenju bratu čovjeku uvijek i na svakome mjestu izaziva divljenje i radost prisutnih koji su dionicici tog slavlja. Tako i mi u Africi zahvaljujemo Bogu na tome velikom daru i molimo, kako za nova zvanja, tako i za ustajnost svih nas pozvanih.

Sada, u svetome korizmenom vremenu, proživljavamo s Isusom njegovu patnju. To je vrijeme da se sjetimo Isusa u svakom čovjeku koji pati na bilo koji način: nedostatak zdravlja i osnovnih uvjeta za život itd. Svima želim plodnu sv. korizmu! Ujedno želim sretan Uskrs nacionalnim i biskupijskim ravnateljima Papinskih misijskih djela, dobročiniteljima misija, hrvatskim misionarima i misionarkama po svijetu, svojim sestrama po zajednicama, svojoj obitelji, rodbini, prijateljima i svim čitateljima *Radosne vijesti!* Uskrslji Krist neka bude naš izvor snage za život! Zahvaljujem svima na molitvenoj i materijalnoj podršci naše misije u Kirembi. Preporučujem se i dalje u vašu dobrotu! Svi ste prisutni u mojim molitvama.

BUGARSKA

- s. M. Božena Novoselec

Siromašna sedmeročlana obitelj

Kada kažemo da živimo u 21. stoljeću, mislimo da se podrazumijeva da imamo mobitel, tablet, računalo i razne druge stvari. Podrazumijeva se da svaki dan imamo za sendvič i kavu, da imamo pravo na svoju privačnost, svoju sobu. Da, sve je to dio naše moderne kulture. No ovdje, u Orešu, to je još nekima daleko. Ima obitelji koje nemaju kupaonicu, djece koja nemaju redovitu hranu, starica koje nemaju vlastiti krevet...

Želim s vama podijeliti iskustvo kako smo jednoj siromašnoj obitelji omogućili bolje uvjete života, zahvaljujući vama našim dobročiniteljima.

Uređenje kuće

U toj obitelji uz oca, majku i tri kćeri žive i njihove dvije bake, dakle sedmeročlana obitelj. Donedavno su stanovali u kući koja je bila dosta nesredena, prostorije su bile velike, no nikako iskoristene. Osnovni razlog naše zainteresiranosti za njihove prilike bio je taj što u kući nisu imali kupaonicu, a u jednoj sobi su u tri kreveta spavale tri djevojke i jedna baka. Kada smo došli i vidjeli situaciju, morali smo nešto napraviti. U prvoj fazi smo osposobili jednu sobu za jednu baku. Bilo je potrebno uređiti pod, popraviti i obojiti zidove i naći osnovni namještaj. Zatim je trebalo nabaviti štednjak, za grijanje i za kuhanje. Zahvaljujući dobrim ljudima, uspjeli smo pronaći novac za taj prvi dio projekta. Slijedilo je sređivanje "kanalizacije", a to je samo odvod u jarak koji prolazi selom. To je bio preduvjet za izgradnju kupaonice. Nakon što smo sve pregledali, vidjeli smo da bi kupaonicu bilo najbolje napraviti na dnu hodnika u prizemlju. I tako smo krenuli. Uskoro smo nabavili osnovne stvari koje su potrebne za kupaonicu: bojler, slavine, umivaonik, školjku, pločice, tuš... Naravno, bilo je nesporazuma s majstorima, a i otkazivanja majstora koji nisu bili korektni.

Dok su radovi trajali, u očima djece i cijele obitelji vidjela se je

radost iščekivanja. Nakon što su se godinama prali u jednom lavoru i koritu u sobi, djevojke će napokon moći imati primjerenu intimu i dostananstvo žene. Uz kupaonicu smo uredili i dvije sobe za djevojke, kako bi imale više prostora i mogle mirno učiti. Najstarija se razveselila jer će napokon imati svoju sobu, u koju će moći pozvati prijateljice i s njima se družiti, a da ih pritom ne smetaju drugi ukućani.

No da bi se došlo do toga, bilo je potrebno primiti se posla. "Raskrčti" te dvije sobe, izbaciti sve trulo i dotrajalo, osvježiti zidove, staviti staklo na prozore i kvake na vrata. Tako sam se zajedno sa s. Barbarom primila majstorskih poslova, koje zapravo volim raditi, i tako smo pripremili sobu za namještaj. Trebalo je kupiti radni stol i stolice. Naime, u kući dotad nisu imali niti jednu stolicu, a djevojke su domaću zadaću pisale na koljenima.

Radost umnožena dobrim djelima

Eto, sve smo to uspjeli ostvariti najviše vašom dobrotom, posredstvom Papinskih misijskih djela. Usto smo dvije obitelji koje imaju po troje djece uspjeli opremiti da dočekaju zimu na toplome. Za neke druge obitelji pisat ću drugom zgodom. A dotada, dragi čitatelji, ne bojmo se

činiti dobro. Radost koju osjećamo čineći dobro umnožava se kada видимо radost u očima onih kojima to činimo. "Sveti Vinko jednom reče, ljubimo Boga u znoju lica svoga, otvorenih ruku, dlana i srca, požrtvovna Duha!" Eto, neka nam ta rečenica bude misao vodilja svaki put kada želimo iskusiti duboku radost darivanja!

Misionar u zemlji vječnog proljeća

Nakon 12 godina provedenih kao svećenik u našoj domovini, 1981. god. krenuo sam u misije u Ruandu, u Afriku. Inače sam salezijanac, duhovni sin sv. Ivana Bosca, rodom iz kršne Dalmacije, iz Župe Žeževica. Početkom 1980-ih godina naš vrhovni poglavac iz Rima je pozvao dobrovoljce u misije u Afriku. U to vrijeme kod nas je bilo dovoljno svećenika, a posebno salezijanaca. I otišao sam. Uostalom, služiti Bogu kao misionar, naviještati Isusa onima koji ga još nisu upoznali – to mi je uvijek bilo pred očima. Zato sam i postao salezijanac i svećenik.

Što vas je ponukalo da davne 1981. odete u misije?

! Nakon godinu dana službe župnog vikara u Zagrebu, u crkvi sv. Ane u Rudešu, bio sam četiri godine župnik u Badljevini – to je između Daruvara i Pakraca, u Slavoniji. A nakon toga su me poglavari odredili da, uz druge naše svećenike, budem pučki misionar, ponajviše za djecu i mlađe. Za to sam poslanje upotrebljavao tehniku koja je u to vrijeme bila vrlo moderna. Bili su to kinoprojektori od 8 mm i 16 mm. Uspio sam nabaviti vjerske filmove, kojih u to vrijeme u Jugoslaviji nije bilo, i s time sam, zajedno s iskusnjim svećenicima, išao po našim župama držati pučke misije, koje su trajale po tjeđan dana, ili pak trodnevnice. Na taj sam način obišao puno župa u Slavoniji, Posavini, Dalmaciji,

Primorju i Zagrebu. Tako sam ustvari video što znači biti svećenik ljudima. Upoznao sam situaciju u našoj zemlji. Uudio sam da ima dovoljno svećenika i da ako bih otišao odavde, to ne bi previše nedostajalo, a mogao bih koristiti drugdje.

Kako vas se je dojmio prvi susret s Crnim Kontinentom? Je li vam što ostalo u sjećanju?

! Puno toga mi je ostalo u sjećanju. Ništa ne mogu zaboraviti. Prije nego što smo došli u Ruandu, sletjeli smo u Keniju, u glavni grad Nairobi. To je bio moj prvi susret s Crnim Kontinentom. Izlazili smo iz aviona i prvi put sam osjetio vrućinu Afrike. Sama zračna luka bila je raskošnija, ljepešta nego naša u Zagrebu. Nakon sat vremena smo poletjeli u Kigali. Spustili smo se i zaustavili, a ono, naokolo – sve puno

koza. Osjetio sam vrućinu isparavanja, budući da je netom ranije padala kiša. Pomislio sam: "Eto, to je sada moja nova domovina."

Vrućina i jezici Crnog Kontinenta

U Ruandi se govori ruandski jezik. Jeste li ga naučili?

! Prije domaćeg jezika, morao sam svladati francuski. Bilo mi je to čudno i pitao sam se zašto u Africi moram učiti francuski. Ali to je bio službeni jezik. Tako sam najprije šest mjeseci proveo u jednoj odgojnoj zajednici, zajedno s našim studentima filozofima i bogoslovima, kako bih naučio francuski. A nakon toga sam došao u jednu župu u glavnom gradu Kigaliju, u Župu Kicukiro, gdje sam poхаđao tečaj domaćeg jezika. Bilo

je to kod bijelih otaca i trajalo je svega tri mjeseca. No budući da sam bio u župi, počeo sam polako raditi, služeći se francuskim, koristeći i ono malo što sam naučio od domaćeg jezika. Nakon tri mjeseca sam otisao k jednom svećeniku nastaviti učiti domaći jezik i tako se to nastavlja sve do danas, jer jezik se uči dok je čovjek živ.

Misionarski put don Danka Litrića

?

U misijama ste duže od 30 godina. Možete li nam napraviti kratak sažetak razvoja svojega misionarskog puta?

!

Radi se o dva vremenska razdoblja: vrijeme mira, od 1981. do 1994., tijekom kojeg sam imao apostolat u dvije župe. Prvo u glavnem gradu Kigaliju, u Župi Kicukiro, gdje sam bio osam godina, a onda od veljače 1991. do 1994. u Župi Musha, gdje sam ostao sve do rata i genocida. To su bile goleme misije. Župa Kicukiro se je nalazila na periferiji glavnog grada Kigalija, gdje smo mi salezijanci imali tehničku školu, a župa je imala još i četiri filijale. Bolnice i dispanzera nije bilo. Bilo je veoma lijepo raditi s ljudima. Bili su siromašni, mnogi od njih su hodali bosí. Čak i na vjenčanje. Velika bijeda. Bio sam sretan kad sam mogao pomoći tim ljudima. Kad sam naučio domaći jezik, kao svećenik nisam samo propovijedao i držao vjerouauk, nego sam vodio i razne skupine katehista i vjerske udruge, kao npr. Legionare Blažene Djevice Marije, Prijatelje Dominika Savija, ksaverijance i dr. Najviše sam bio s tim raznim zajednicama, kako bih im formirao vode koji bi dalje onda formirali druge. Nadogradivali smo i gradili škole, kako bi ih siromašni mogli pohađati. Župa Musha, koja je udaljena 40 km od glavnog grada, imala je 85 000 stanovnika. To je bio veliki teren s 11 osnovnih škola, svaka s više od 1000 daka. Ondje smo djelovali tri svećenika i jedan časni brat. Za to vrijeme krstio sam mnoštvo djece i katekumena, koji su se za taj čin pripremali četiri godine. To su bili muževi, žene, mladići, djevojke i djeca. Svake godine krstili smo otprilike od 1000 do 2000 ljudi.

?

Prvi su misionari došli u Ruandu 1900. godine, a otkada su tamo salezijanci?

!

Salezijanci su tamo od 1954. god., 26 godina prije nego što sam ja

došao. Zajedno s Burundijem, to je bila delegatura u provinciji, sa središtem u Zairu, u gradu Lubumbashiju. Već smo imali nekoliko domaćih klerika – braće, a i nekoliko svećenika.

?

Postoji li danas još uvijek potreba za misionarima, ili ima dovoljno domaćih svećenika koji mogu podmiriti potrebe lokalne Crkve?

!

U prvoj župi u kojoj sam djelovao jedan mladi kateheta je odlučio postati salezijanac. U drugoj župi, prije genocida, imali smo stotinjak onih koji su htjeli biti svećenici, redovnici i redovnice. Iz te župe imali smo tri bogoslova. Njih smo pratili i pripremali za zvanja. To je meni bio veliki izazov, da ljubav koju imam prema Isusu i evanđelju prenesem na mlade, domaće Ruandane, kako bi ona oni u svojoj kulturi, na svom jeziku, mogli to širiti dalje. Na tome sam puno radio, sve do današnjeg dana. Poslije rata smo u Ruandi imali posebne zajednice za postulantе, odnosno one ko se spremaju da budu salezijanci, a potom ih slali u novicijat i kasnije u bogosloviju, koja je u Ruandi ista za biskupijske i za redovničke bogoslove. Poneki idu u Nairobi, u Keniju, ili u Italiju.

?

Koja je budućnost Crkve u Ruandi? Jesu li joj još potrebni misionari?

!

Trenutno u Ruandi ima puno onih koji bi htjeli postati svećenici, redovnici i redovnice. Samo mi salezijanci imamo 15 postulanata, odnosno prednovaka, koji su završili srednju školu i koji su potom upoznali salezijanski život i rad kao aspiranti. Kad smo vidjeli da su sposobni, prihvativi smo ih u formaciju. Imamo osam novaka te 16-oricu koji studiraju filozofiju. I na kraju imamo 10 bogoslova, koji su u Nairobi i u Italiji. Prošle, 2013. god. imali smo dva mladomisnika i tri đakona. U isto vrijeme u Ruandi ima puno raznih drugih redovničkih zajednica – franjevaca, isusovaca, dominikana, palotinaca, redovnika Srca Isusova i Marijina i dr. Osim redovnika ima vrlo mnogo i biskupijskih kandidata na filozofiji i bogosloviji. Prošle godine je samo biskupijskih mladomisnika bilo 50. Ovako ću odgovoriti na vaše pitanje: Bez obzira na svu brojnost domaćih zvanja, misionara još uvijek treba.

?

Nakon odmora vraćate se u Ruandu?

!

Htio bih da se svi ljudi iz našeg naroda uključe u djelo misija. U Ruandi sam proveo 33 godine, a sve što sam uspio učiniti, nisam učinio sam. Ako sam mogao nahraniti gladnoga, pomoći bolesnomu i onima koji su u zatvoru, dati komu kozu, kravu, ili ako sam mogao propovijedati, odnosno ako sam i sam bio zdrav – sve to sam mogao učiniti zahvaljujući dobročiniteljima, prijateljima misija. To što sam sagradio četiri crkve, nekoliko škola, jednu bolnicu i što sam mogao pomoći sestrama prijateljicama siromaha da postanu priznate – za sve to opet trebam zahvaliti dobročiniteljima. Da, vraćam se u Ruandu da nastavim raditi ono što sam radio otpočetka, pomagati siromahe, školovati djecu i mlađe, pomagati zatvorenicima, pomagati napuštene žene bolesne od sive. To je moja želja – da nastavim pomagati

?

Koja je vaša poruka čitateljima Radosne vijesti?

!

Budimo svi misionari ondje gdje živimo. Ako ljubimo Isusa, ne možemo dopustiti da ga drugi koji su uz nas, u obitelji, ili u susjedstvu, ili na radnom mjestu, ne bi ljubili. Moramo prepoznati siromašne i bijedne oko nas i u svijetu. Važno je ljubiti.

Da uskrsli Krist ispuni nadom srce onih koji su kušani bolju i bolešću.

Nema čovjeka koji se ne suočava u životu s brojnim pitanjima pred bolju koju mora bolovati ili bolešću koju mora nositi. Na ta pitanja razum ne nalazi odgovor. U nemoći da nađe odgovor čovjek je u opasnosti padanja u beznađe. U takovim tamnim trenutcima Đavao znade napastovati čovjeka tako da još više padne u beznađe i ogorčenje.

U ovome zemaljskom životu čovjek veoma vrjednuje zdravlje. Za zdravlje je spremam sve uložiti i zaštiti. Zgodno netko reče: „Nema ih zdravih, samo ima onih koji nisu pregledani“, misle liječnici. Od tjesne boli još je gora ona duševna bol ili mora, koja znade mučiti čovjeka i zatamniti mu pogled toliko da ne vidi smisao života.

U vozačkoj školi instruktori uče da se u magli valja držati bijele crte na cesti i ne mijenjati naglo pravac. Ta slika vrijedi i u životnom hodu. Potrebno je prepoznati onu životnu crtlu i ne mijenjati naglo pravac dok se ne otvore vidici. Isto vrijedi i za odluke u duhovnom životu. Da bismo donijeli prave odluke, ne smijemo ih donositi kad nam se na dušu spusti magla te nam zaslijepi sposobnost prosudivanja.

Kada čitamo evanđelje, vidimo što su ljudi činili trpeći svoju bolest

i noseći muke na svojoj duši. Tražili su Isusa i vapili mu: „Daj mi da progledam“, ili slično. To nam je silna poruka. Ako naš razum i znanost ne mogu naći smisao patnje i boli, onda idimo k Isusu. On je iskusio našu ljudsku patnju: počevši od samog rođenja, kada se u štalici rodio, ne prihvaćen od svojih („svojima dođe i oni ga ne primiše“), potom kao prognanik bježi u Egipt i tako dalje, do krivih optuživanja i na kraju osude na razapinjanje i gorku smrt na križu, kao nevini jaganjac. Sve to pobjeđuje svojim uskrsnućem i nama nadu ostavlja.

Papa Franjo tako često naglašava da je križ znak nade. Uzeti križ i slijediti Krista znači svjedočiti nadu u životu. Krist daje smisao trpljenju i patnji. Lako je uočiti da se ljudi koji se znaju žrtvovati, znaju i radovati. To je tajna koju razum ne zna objasniti, ali iskušto vjere može posvjedočiti.

Krist je svojim uskrsnućem pobijedio smrt i patnju i nama nadu dao. Kršćanin koji živi iz povjerenja u Krista i prihvaca njegov križ nikada ne će pasti u očaj. Takav kršćanin postaje Kristov suradnik u spašavanju ljudi.

U ovom vremenu, toliko sam puta doživio, više kukaju oni koji više imaju, koji manje trpe. A toliko puta sam bio poučen i potaknut na razmi-

Nadbiskup Vinko kard. Puljić

šljanje od onih koji zrače dubokom nadom prikovani na bolesničkom krevetu, ili onih bez dijelova tijela ili opterećenih neizlječivom bolešću. Susrećući takve ljude, koji zrače plenitošću i radošću života, zastidim se kojiput kada pomislim da mi je teško.

Škola križa oplemenjuje. Ljudi koji u vjeri nose svoj križ, zrače nadom, jer su svoje pouzdanje stavili u živoga Gospodina. Ako želimo naći odgovor na svoj križ, na svoju bol i patnju, počemo Isusa, priglimo njegov križ. Prepoznajmo njegov divni dar koji nam je darovao s križa, dar Majke. Dok hodimo ovom suznom dolinom, prati nas dobro srce Majke Marije.

LUXSEMBOURG

Konferencija Papinskoga misijskog djela svetog djetinjstva europskih zemalja

Od nedjelje 16. ožujka do srijede 19. ožujka 2014. godine u Luxembourgu je održana Konferencija Papinskog misijskog djela svetog djetinjstva europskih zemalja (CEME, *Conférence de l'Enfance Missionnaire Européenne*). Papinsko misijsko djelo svetog djetinjstva je ogrank Papinskih misijskih djela koje potiče djecu da mole i materijalno pomažu svoje vršnjake u misijama.

Na susretu, koji se održava svake dvije godine, sudjelovalo je tridesetero predstavnika Djela svetog djetinjstva iz europskih zemalja i troje predstavnika francuskog dijela Kanade. Također je sudjelovala i glavna tajnica Papinskoga misijskog djela svetog djetinjstva Baptiste Ralamboarison. Zemlje iz kojih su bili sudionici su: Kanada, Portugal, Engleska, Irska, Francuska, Belgija, Luksemburg, Nizozemska, Danska, Njemačka, Italija, Slovačka, Česka, Rumunjska i Hrvatska. Kao predstavnici Hrvatske sudjelovali su Ines Sosa Meštrović, voditeljica

projekata u Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela, te vlč. Ivan Novak, ravnatelj Papinskih misijskih djela Bjelovarsko-križevačke biskupije.

Prvoga dana susreta, nakon kratkog uvoda, sudionici su se trebali predstaviti donoseći jedan simbol koji predstavlja njih i njihovu vjeru. Bila je to prigoda da se svi pobliže upoznaju pokazujući ono što je upravo njima bilo važno u rastu u vjeri. Na kraju dana kontemplativni trenutak pripremili su sudionice iz Irske.

Dignitet i duhovnost djece

Drugog dana, nakon molitve, dr. Annemie Dillen, docentica na Katoličkom sveučilištu u Leuvenu, u Belgiji, održala je predavanje na temu "Ako ne postanete kao djeca..." (Mt 18, 3) To je ono što djeca traže od nas. U svom predavanju

posebno je istaknula kako je potrebno staviti fokus na dijete sada, a ne na njega kao budućeg vjernika. "Djeca su ljudi stvoreni na sliku Božju i imaju svoj dignitet i svoju duhovnost te im trebamo dopustiti aktivno sudjelovanje u liturgiji" - istaknula je dr. Dillen i pozvala sve da djeci u svojoj animaciji daju više ideja i pitanja, a manje gotovih odgovora. Svoje predavanje završila je riječima Edvarda Schweitzena kako je "religija pravo djeteta jer su oni duhovna bića". Dr. Dillen je nakon predavanja sudionicima predstavila bibliodramu. Bibliodrama je kreativno-izvedbeni pristup rada na biblijskim tekstovima u kojem sudionici preuzimaju uloge iz biblijskog teksta te predstavljaju tekst improvizacijom unutar skupine. Takvo predstavljanje postaje prozor

vijesti iz Crkve u svijetu

Papinsko misijsko Djelo svetog djetinjstva danas je organizirano u više od 150 zemalja svijeta, u kojima ga animira i prati više od 110 nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela. Djelo je u svibnju 1843. godine, pod imenom *Oeuvre da la Ste. Enfance* (Djelo/Društvo svetog djetinjstva), u Francuskoj utemeljio mons. Charles de Forbin-Janson, biskup Nancyja. Svjesni svoje odgovornosti za misijsko poslanje Crkve, (nad) biskupi Hrvatske biskupske konferencije na proljetnom zasjedanju od 11. do 13. svibnja 2005. godine u Zagrebu, a (nad)biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine na zasjedanju u Mostaru od 17. do 18. ožujka 2004. donijeli su odluku da svetkovina Bogojavljenja – Tri kralja bude Dan Djela svetog djetinjstva.

u Bibliju i u isto vrijeme postaje ogledalo u kojem sudionici mogu prepoznati sebe. Sudionici su na kraju dana u raspravi s istaknuli kako, iako rade s djecom i za djecu, ponekad zaborave da su oni aktivni sudionici te da im treba još više omogućiti da participiraju u zajednicama. Predsjednik CEME-a Flavio Moresino istaknuo je:

"Tijekom cijelog života mi stalno učimo. Kada dijelimo s drugima i učimo, naše misli, osjećaji, akcije i naša vjera se mijenjaju. To je isto vrijedi i za naše kontakte s djecom koju susrećemo tijekom naših aktivnosti."

Razmjena iskustava i materijala

U utorak prijepodne bilo je predstavljanje projekata, animacijskih materijala i prezentacija u pojedinim zemljama. Bila je to prigoda za razmjenu iskustava, materijala, ali i dogovor oko buduće suradnje. Predstavnici Hrvatske predstavili su svoj rad, a posebice materijale za misijsku animaciju djece tijekom adventa i misijski molitvenik za djecu. Aktivnosti pojedinih župa i važnost formiranja misijskih zajednica pokazali su u filmu koji je pripremila misijska zajednica Župe bl. Alojzija Stepinca iz Koprivnice. Sudionici su posebno bili oduševljeni brojem djece i vjernika koji su se uključili, ali i mnoštvom vjernika na nedjeljnim misama. Ujedno je to bila prigoda da se podsjeti sudionike na našeg blaženog Alojzija Stepinca, kojemu je posvećena župa. Poslijepodne je bilo predviđeno za rad u skupinama te razgovor o raznim temama koje se tiču Djela sv. djetinjstva □ komunikacija s djecom, suradnja s medijima, donacije, statut CEME-a. Dan je završio zajedničkom svetom misom u

kapeli Centra "Ivan XXIII.", gdje su sudionici boravili.

Djeca donose evanđelje

U srijedu, zadnji dan susreta, glavna tajnica Papinskog misijskog djela svetog djetinjstva Baptiste Ralamboarison prezentirala je planove Glavnog tajništva u Rimu te zahvalila svima na predanom radu za djecu u misijama. "Djeca nisu samo odrasli od sutra, oni su absolutno ljudi današnjice. Oni znaju kako svjedočiti Božju riječ o oduševljenjem i u svoje kršćanskom zauzimanju su dokazali da bi mogli donositi evanđelje ne samo svojim vršnjacima, već i odraslima. Iz tog razloga Djelo svetog djetinjstva promovira njihovu animaciju i njihovu formaciju kao veliku dobrobit misijama" - istaknula je Baptiste Ralamboarison.

Tijekom Konferencije zemlje sudionice prikazale su svoj rad i dje-lovanje Papinskoga misijskog djela svetog djetinjstva u riječi i slici o misijskoj animaciji djece te o konkretnim plodovima toga rada, ostvarenim posredstvom rimske središnjice Djela ili izravnom potporom projektima za djecu mjesnih crkava diljem svijeta. Isto tako prezentirani su svi animacijski materijali svake pojedine zemlje. U najvećem broju zemalja katoličke škole su nositelji aktivnosti Djela, s geslom "Djeca pomažu djeci!". Vje-roučitelji u školama ili u župnim zajednicama u zemljama sudionicima spadaju među najodgovornije animatore Djela.

**Ines Sosa Meštrović
Vlč. Ivan Novak**

PRELOG

Korizmena misijska akcija "Srce koje vidi"

Potaknuti člankom redovnica misionarki koje djeluju na Salomonkim Otocima objavljenom u časopisu *Radosna vijest*, a u kojem one mole dobročinitelje da im pomognu u skupljaju starih naočala za njihove siromahe, "Zvončići", misijska zajednica Župe svetoga Jakova apostola u Prelogu, cijelo vrijeme korizme su vodili akciju prikupljanja svih vrsta naočala, pod gesлом "Srce koje vidi".

Njihovim zalaganjem prikupljen je poveći broj raznih vrsta dioptrijskih i sunčanih naočala.

Uza skupljanje naočala, članovi misijske zajednice "Zvončići" su također predano i marljivo u korizmenom vremenu organizirali vjernike oko izrade raznih ukrasnih predmeta koje će ponuditi na prodajnoj misijskoj izložbi pred župnom crkvom u nedjelju 6. travnja 2014. godine. Sve će

darovati za misije na Salomonskim Otocima. To će ujedno biti i vrhunac njihova korizmenog hoda.

Takvim i sličnim akcijama župna zajednica se aktivno uključuje u veliki pokret naviještanja evan-

đelja Isusa Krista svim narodima svijeta. Stalo nam je da posebno angažiramo mlade članove naše župne zajednice, da i oni mognu postati istinski apostoli dobrote.

Anica Horvat

ZAGREB

Radost susreta s misionarom don Dankom Litrićem

Ukorizmi, vremenu molitve i suosjećanja, često razmišljamo kako djeci približiti radost darivanja, odricanja i suošćećanja s bolesnima, gladnjima i siromašnjima. S obzirom na to da su neki od nas osobno susreli našeg misionara don Danka Litrića, rado smo ga pozvali da bude naš dragi gost na satu vjeronauka u Osnovnoj školi Bartola Kašića u Zagrebu. On se rado odazvao na naš poziv. Radost susreta osjetili su svi i u zbornici te bez straha prihvatali da dođu na sat vjeronauka i čuju živu riječ i iskustvo doživljeno u Ruandi. Posebno uzbudjenje osjetili su učenici saznavši da će konačno osobno upoznati misionara o kojem su gledali film i ponekad pročitali pokoju crticu iz njegove knjige *Bitka se nastavlja*.

Vjeroučionica je bila premalena, a broj zainteresiranih velik. Učenike smo podijelili u dvije skupine te još posebno 8. razred. Sjedalice su se donosile iz susjednih učionica. Znatiželja, vedrina i uzbudjenje odražavalo se na licima prisutnih učenika i učitelja. Dojmovi o životu i prilika u Ruandi te riječi i svjedočenje o širenju radosne vijesti u teškim uvjetima, potakla je učenike da pozorno slušaju i na kraju izlaganja postavljaju pitanja. Bilo je svakojakih pitanja, ali najviše ih se odnosilo na najteže trenutke doživljene u Ruandi. Pričajući o tome, potekle su i suze, a sva

nježnost, osjećajnost i ljepota duše našeg misionara došla je do izražaja. Ispričao je zgodu iz prvih dana u Ruandi na jednoj proslavi, kad je svoj komadić kruha podijelio s gladnom djecom koja su čekala u reduiza ograda da dobiju što za jelo. Komadić kruha sakrio je pod košulju, došao do zida i dao onomu prvom kojeg je mogao dohvati. Pravo je čudo što je dječak kojem je dao kruha zagrizao samo malo i proslijedio dalje, da i drugi okuse. Naš misionar najsretniji je kad može pomagati bolesnima, nahraniti gladne, „da im trbuščići nisu prazni“.

Posebnu radost i pozitivan utjecaj doživio je jedan 8. razred, kada je don Litrić, iscrpljen od predavanja i svjedočenja, sjeo u krug s osmašima i spontano razgovarao te odgovarao na pitanja. Vjerujem da će to iskustvo i živa riječ našeg misionara potaknuti mnoge da čine dobro i da znaju Bogu biti zahvalni za sva dobra koja imaju.

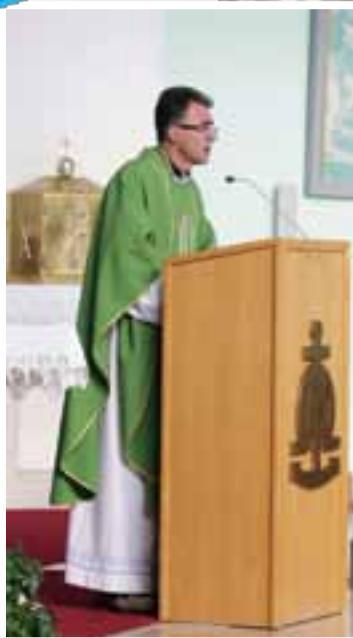
Evo i nekih zapažanja naših učenika.

Kad je na sat vjeronauka došao don Danko Litrić, osjećala sam neki poseban mir i radost. Bila sam sretna i opuštena. Puno sam naučila taj dan. Misionar je pričao o siromašnoj djeci, teškim uvjetima života, misionarskom djelovanju i o svemu što su misionari sagradili. Govorio je o tome kako je u Ruandi malo škola, a učenici imaju samo bilježnicu i olovku i ništa drugo. Tamo je mnogo ljudi koji gladuju i boluju od različitih bolesti. (Helena Barić, 6. a)

Na predavanju don Danka Litrića bilo mi je veoma zanimljivo. Sretna sam jer sam čula da su sada izgrađene crkve, škole, čak i jedno svećeništvo. Bila sam žalosna kada sam čula koliko je bolesnih, siromašnih i djece bez roditelja. Zahvalna sam misionaru što je svoju životnu priču podijelio s nama. (Nera Bralić, 6. b)

Pripremila Jelena Mudrovčić

BOSNA I HERCEGOVINA

Misionar u posjetu domovini

Naš misionar u Tanzaniji don Bernard Marijanović nekoliko je tjeđana proboravio u domovini. U dogovoru s uredom Papinskih misijskih djela i sa župnicima slavio je svete mise ili održao predavanje o misijama u više župa u Mostarsko-duvanjskoj i Trebinjsko-mrkanskoj biskupiji. I ovom prigodom zahvaljujemo mu što se je stavio na raspolažanje za misijsko animiranje.

Rotimla i Stjepan Krst. „Turneja“ je započela 2. veljače u rodnoj župi Rotimlji, gdje je slavio svetu misu i govorio o svome misijskom djelovanju. Ne treba naglašavati s kojom su ga radošću dočekali župnik Damjan Raguž i sumještani, koji ga redovito prate molitvenom i materijalnom potporom. Rado bi ga oni imali sve vrijeme boravka u domovini, ali su svjesni da nije samo njihov. Nakon toga euharistijskog slavlja don Marijanović se zajedno sa župnikom uputio na Stjepan Križ, gdje je slavljenica sveta misa za župljane te župe, u koju se još nitko posve nije vratio nakon ratnih zbivanja na tim prostorima.

Mostar. Već sljedeće nedjelje, 9. veljače, don Bernard Marijanović je boravio u Župi sv. Ivana ap. i ev. u Mostaru, gdje je proveo nekoliko godina kao župni pomoćnik. Svećenici Mladen Štalo i Ivan Marčić, zajedno s Božnjim pukom, rado su ga dočekali i slušali njegova iskustva i prve dojmove iz misionarskoga života.

Gradina. Slijedio je posjet Župi glavosjeka Ivana Krstitelja, gdje je 16.

veljače slavio svete mise u Kručevičima, Bileći Polju i na Gradini. U toj župi, gdje trenutno djeluju svećenici Đuro Bender i Ivan Bijakšić, Bernard Marijanović je proveo šest godina kao župni pomoćnik. Ujedno je bio i vjeroučitelj srednje škole u obližnjem Čitluku. Mnogi su ga vjernici nakon svetih misa osobno željeli pozdraviti i iskazati mu radost zbog susreta.

Aladinići. U dogovoru sa župnikom Župe Aladinići Markom Šutalom, svete mise u Župi Svih svetih slavio je 23. veljače u filijalnoj crkvi u Bobanovu te u župnoj crkvi u Aladinićima, gdje je nakon svete misе u župnome pastoralnom domu održao predavanje mladima.

Čapljina. Predavanje o misijama održao je i u čapljinskoj pastoralnom domu, 28. veljače, u sklopu redovitih tribina za mlade. Mladi su s velikim zanimanjem pratili svaku riječ misionara, a potom su imali prigodu i postaviti pitanja na koja je misionar rado odgovorio.

Čitluk. U dogovoru sa čitlučkim župnikom fra Mironom Šegom, put ga je vodio dalje u Župu Krista Kralja u Čitluku, gdje je 2. ožujka slavio pučku svetu misu. Bilo je vrlo svečano, jer je toga dana župni zbor slavio svoju 15. godišnjicu postojanja. Župnik je u ime subraće i vjernika zahvalio Bernardu za posjet i zaželio mu Božji blagoslov na misionarkom putu.

Dračevo, Buna, Mostar. U nedjelju, 9. ožujka, prije samog povratka u

Tanzaniju, don Bernard Marijanović je slavio svete mise u Župi uznesenja Bl. Dj. Marije Dračevo u osam sati, u Župi Presvetoga Trojstva Blagaj – Buna u 11 sati te navečer u Župi sv. Mateja u Mostaru. Župnici Vinko Raguž, Nikola Menalo i Ivica Boras sa svojim pomoćnikom Perom Miličevićem iskrenom srdačnošću i dobrodošlicom iskazali su onu istu radost s kojom naši vjernici susreću svoje misionare koje iskreno prate svojim molitvama i materijalno pomažu prema svojim mogućnostima.

Da ta duhovna, kao i materijalna potpora ne manjka, potvrđuje i organizirano prikupljanje novčanih sredstava za pomoći izgradnje nove misije u Kisongu, koja je upriličena ne samo u spomenutim župama, nego i u drugim župama širom BiH.

Misionar Bernard Marijanović je tom prigodom zahvalio svima – svećenicima i njihovim suradnicima te svim vjernicima, prijateljima i dobročiniteljima na molitvenoj i materijalnoj potpori. Prije povratka u Tanzaniju posvjedočio je da ga je ugodno iznenadilo zanimanje vjernika, osobito mladih, za potrebe misija. Ta briga i osjetljivost ulijevaju nadu i optimizam, unatoč trenutačnim poteškoćama i neizvjesnoj budućnosti s kojom se svi susrećemo.

Zaista, istinita je mudra izreka da nije bogat tko puno ima, već je bogat onaj tko puno daje i tko malo treba.

(I. Š.)

Vazmeno trodnevje u Kimpangi

Veliki je tjedan. U Africi je uvijek živo i zanimljivo. Ne fali smiješnih dogodovština. Trajno će mi ostati u sjećanju naš vjeroučitelj William, koji me jednoga Velikoga petka veoma nasmijao. Naime, toga dana čitamo u evanđelju s kolikom su brižljivošću Josip iz Arimateje i Nikodem položili Isusovo tijelo u novi grob, kako su ga lijepo umotali u platno, prema židovskom običaju. I u liturgiji Velikoga petka običaj je da se križ zamota u platno, a onda se pri čašćenju križa to platno skida. Poslao sam vjeroučitelja da doneše križ iz sakristije. Ali on ga je zaboravio zamotati u platno. Ipak se toga sjetio prije nego ga je iznio. Na brzinu se snašao. U sakristiji je našao veliku prljavu krpu kojom se briše prašina i u nju zamotao križ! Što mi je preostalo nego se dobrohotno nasmijati. K tomu sam tiho dodao: „Jadni moj Isuse, što ti sve neće učiniti!“

Veliki četvrtak – Isus dobro prošao

U subotu uoči Cvjetnice ispovijedao sam gotovo dva sata. Ali bilo je onih koji nisu bili kod kuće, pa sam im rekao da dodu na ispovijed na Veliki četvrtak prije večernje svete mise. Malo prije nego sam počeo ispovijediti u staroj crkvi počela je padati kiša. Ove godine nisu htjeli popravljati krov od suhe trave, jer je nova crkva gotovo dovršena. Što bi se mučili i popravljali kad ima nova, tako misli većina. Za vrijeme ispovijedi curilo je na sve strane, pa sam se više puta morao premještati tržeći suho mjesto. Za vrijeme svete mise, posebno pri kraju, kiša se je pojačala. Gromovi su pucali uoko. A ljudi se zbijaju i pomiču tamo gdje je cijeli krov, gdje ne curi. Naravno, nije bilo moguće držati red.

Prošlih smo godina običavali iznijeti euharistijskoga Isusa van i na mjesecini mu se klanjati, pjevati mu i moliti ga da nas bla-

 DR KONGO – Fra Stojan Zrno

goslovi. Bili su to divni trenutci. Onda bih odnio Presveto u malu kolibu, gdje će prenoći. Ali ove godine nema mjesecine, a kiša obilno pada, pa sam sa Presvetim Sakramentom pretrčao brzo u malu kućicu. Isusa sam sačuvao da ne pokisne, ali sam zato ja bio sav mokar. Važno je da je Isus dobro prošao!

Na kraju sam rekao vjernicima: „Sutra ćemo unijeti u novu crkvu betonske blokove i po njima ćemo staviti daske kao klupe, pa ćemo u miru slaviti uskrnu noć i sam dan Uskrsa, ako i bude padala kiša.“

Veliki petak – klupe u novoj crkvi

Vrlo rano došli su ministranti i još neki momci da unesu betonske blokove i daske. Lijepo su napravili klupe u novoj crkvi. Ima dovoljno mesta za sve. Dok su oni to radili, ja sam otisao u selo ispjovjediti troje starih koji ne mogu doći u crkvu. I prije i poslije ispjovjedi podsjećali su me što

iz dnevnika jednog misionara

Svatko se svečano obukao, kako je najljepše znao i mogao. Sve se šareni. Po današnjem izgledu ne bi čovjek rekao da su siromašni.

bi željeli dobiti kao uskrsni dar. Posebno je zanimljiva bila jedna baka, ima gotovo 90 godina. Primiće mi se te tihim glasom, da tkogod ne bi čuo, govori mi da dar trebam donijeti njoj osobno, jer je unučad zločesta i ako primijeti da je što dobila, to će joj ukrasti. Kad joj na kraju pružih ruku da se od nje oprostim, ona me odmah ne pusti, nego mi u povjerenju još jednom šapćući ponovi što joj trebam poslati, ali da unučad to ne sazna.

Velika subota – čemu žurba

Lijepo su uredili novu crkvu. Iako još nije dovršena, čak ni stakla nisu još stavljenja na prozore, ipak nam je lijepo. Prvi put slavimo svetu misu u njoj. Mjesta ima dovoljno ne samo za sjedenje, nego i za mimohod, kao i za plesanje. Žene su se potrudile

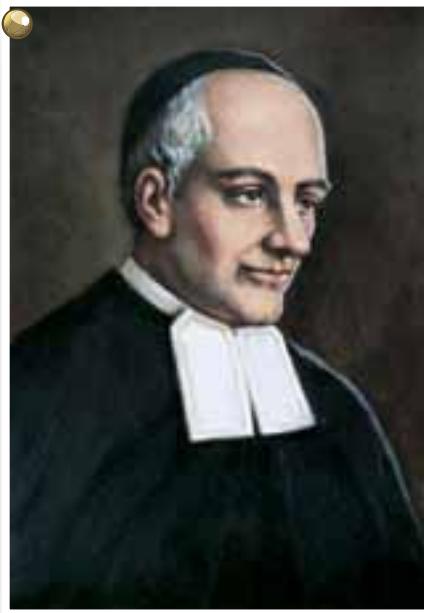
da dobro obrišu prašinu. Vodom su poprskale i prašnjavi, nebetonirani pod, da se ne bi prašina dizala dok budu plesali. Prije obreda ispovjedih desetak propričesnika i još nekoliko onih koji se nisu uspjeli ispovjetiti ovih dana. Večeras svi imaju vremena. Prema obredniku, od sedam starozavjetnih čitanja mogu se uzeti i samo tri. Kad sam im ukazao na tu mogućnost, svi traže sedam čitanja. „Čemu žuriti?“ govore jednoglasno. Djeca su već bila pozaspala u klupama, a odrasli su pozorno sudjelovali u liturgiji. Pjevalo je zbor odraslih žena. Poseban dojam u toj noći stvarale su trepereće svijeće, jer u Kimpangi nema struje. Krstio sam osam mladića. Svako krštenje bilo je popraćeno bučnim poklicima radošt. U crkvi smo ostali tri sata. Čak ni meni nije bilo dugo!

Uskrs – umjesto bombona termiti

Ujutro osvanu lijep, sunčan dan. Svatko se svečano obukao, kako je najljepše znao i mogao. Mnogi muškarci stavili su kravatu oko vrata. Neke žene su stavile perike na glavu. Vidjele su u gradu da to rade

„dame“, pa misle da su tako ljepše. Čak su i nekim malim curicama, od dvije-tri godine, majke stavile periku na glavu. One su zaista simpatične s tim malim perikama! Sve se šareni. Po današnjem izgledu ne bi čovjek rekao da su siromašni. Danas na misi pjevaju mlađi. Vjernici neumorno plešu na mjestu, a ima ih koji izlaze izvan klupa i plešu „na otvorenoj sceni“! Prije prikazanja brojimo one koji će se pričestiti, jer još nemamo svetohraništa da u njega ostavimo preostale hostije. Bijaše ih 122 za svetu pričest. To je više nego dvostruko u usporedbi s brojem pričesnika na početku misije 2000. godine.

Poslije svete mise animator Jean-Marie poziva me na ručak, jer je spremio „gozbu“ za svoju kćer Ines, koja je danas primila prvu svetu pričest. Ostao ih s njim više sati u razgovoru. Uz ručak smo se dobro osježili palminim vinom. U popodnevним satima svuda oko misije rastrčala se djeca i nešto odraslih osoba hvatajući termite koji izlaze poslije kiše. U nedostatku čokolade, bombona i ostalih slatkica, termiti su jedini itobala – slatkiš. Termiti! Baš na Uskrs! Sretan Uskrs!

Nedavno se pojavio na velikim ekranima kina diljem svijeta znakoviti film Dvanaest godina ropstva. Film je utemeljen na istinitom događaju i dobitnik je više "Oscara". U jednom segmentu pokazuje kako su mnogi robovlasnici u ime evanđelja izrabljivali druga ljudska bića, u tom slučaju crnce. Međutim, rijetko kad koji film pokazuje doprinos Crkve i pojedinih misionara u okončanju toga okrutnog djela u povijesti čovječanstva. Jedan od boraca protiv robovanja crnaca bio je misionar Jean Bernard Rousseau, poznat kao brat Scubilion.

Roden je 22. ožujka 1797. godine u malom selu Annay-la-Côte. Ondje je i kršten. Godine 1822. ušao je u Institut des Frères des Ecoles chrétiennes (Družba braće kršćanskih škola) u Parizu. Tada je kao novak uzeo ime brat Scubilion. Pet godina kasnije položio je doživotne zavjete. U njemu je uvijek bila prisutna želja za misijama. Uslišane su mu molitve te je 9. ožujka 1833. otišao na otok Réunion, gdje je poučavao djecu u vjeri. No njegova temeljna uloga ostaje rad za emancipaciju robova.

Naime, u to je vrijeme na otoku bilo 60 000 robova. Scubilion je zajedno sa svojom subraćom redovito radio na opismenjavanju i katehizaciji tih ljudi. Time je mnogima omogućio iskustvo oproštenja i spasenja.

Blaženi Scubilion - kateheta robova

Unatoč suprotstavljanju kolonizatora i robovljasnika, Scubilion je ostao postojan u katehizaciji i u najudaljenijim selima. Godine 1843. došao u grad Saint-Leu, gdje je bilo još više robova. Brzo postaje učitelj i branitelj dostojarstva te zajednice. Nekoliko ih je tisuća pripremao za krštenje i pričest. I tako rob po Kristu i u vodi krštenja postaje brat svome gospodaru. Svojim zauzimanjem za robe dobio je naziv "cateheta robova".

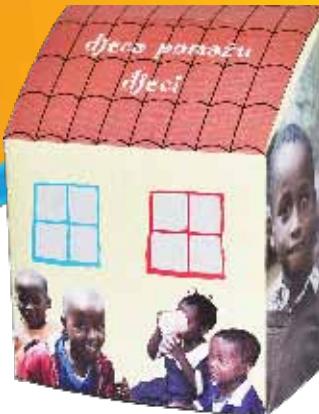
Doprinos ukidanju ropstva

Godina 1848. ostaje posebno obilježena u povijesti ropstva. Te godine u mnogim je zemljama ukinuto ropstvo. Tako je i Sarda Carriga, guverner otoka Réuniona 20. prosinca iste godine proglašio okončanje ropstva. Taj prijelaz iz ropstva u slobodu dogodio se je nenasilno. Robovi su zahvalili Bogu na takvom društvenom uzdignuću. To je bio kraj jedne teške i duge čežnje za slobodom. Brat Scubilion je velikim dijelom pridonio tomu povjesnom događaju upravo evangelizacijom i poučavanjem. Službeno ukidanje ropstva nije označilo kraj njegova misijskog i pastoralnog djelovanja. Nastavio je djelovati s radnicima na plantažama šećerne trske. Razna hodočašća povezivala su radnike i unosila među njih vjerničku radost. Godine 1866. Scubilion odlazi na Madagaskar otvoriti školu za tamošnju djecu.

No ondje je kratko živio. U subotu 13. travnja 1867. predaje svoju dušu Gospodaru žetve. Njegova smrt je dušboko pogodila sve stanovnike. Neprekinuta je bila procesija ljudi koji su izražavali počast njegovu tijelu koje je za njih odmah postalo relikvijom. Ubrzo su se dogodila mnoga ozdravljenja koja su pripisali njegovu zagovoru. Za života je bio uvjeren da ga u nebu čeka dobri Otac. Tijekom duhovne obnove 1863. zapisao je: "Ne treba se obeshrabriti, već treba sve činiti za slavu Božju. Treba reći: 'Želim ići u nebo.' Bog to želi, Isus Krist je moje spasenje, on je umro i uskrsnuo za mene. Amen. Da, on me čeka u nebu."

Blaženi – i uskoro sveti – papa Ivan Pavao II. proglašio je Scubiliona blaženim 2. svibnja 1989. On ostaje u srcima mnogih apostol Kristove ljubavi za siromašne i isključene. Otok Réunion ga slavi 20. prosinca, kada je državni praznik ukidanja ropstva. Plodovi njegova zagovora iz dana u dan su i dalje vidljivi u životu mnogih vjernika. Scubilion ostaje živi primjer poštovanja dostojarstva ljudske osobe bez obzira na društveni stalež i boju kože. Njegov život može biti izvor nadahnjuća mnogim dušama koje nisu još prisvojile tu istinu o svakom čovjeku.

Vlč. Odilon Singbo

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

Sestre Klarise, Brezovsko 200 KM * mons. Mato Zovkić, Sarajevo 6 KM * djeca iz Rodoča Mostar sa s. Anom Marić 460 KM * darovatelji iz Srednje Slatine: Ana Zubak 80 EUR * Bono Mandić 70 EUR * Marko Kuprešak 50 EUR * Marinko Mandić 100 EUR * Jozo Mandić 100 EUR i Nikola Mandić 100 EUR * preč. Mijo Nikolić, Sarajevo 200 KM * T. K., Vogošća 30 KM * Ruža Marić, Sarajevo 53 KM * Hrvoje Lovrić, Mostar 20 KM * Slaven Kožul, Široki Brijeg 100 KM * Ana Didak, Karaula 50 KM * župa Kopanice 50 EUR * mons. Mate Janjić, Travnik 100 KM * župa Vinica 30 KM * OŠ Čitluk od 1-6. razreda s vjeročitljem Željkom Bušićem 550 KM, 102 KN, i 14 EUR * darovatelji župe Bezgrešno Začeće BDM, Zenica: Jela Dujmović 50 KM * Anka Rosić 50 KM i Jelka Ivelkić 50 KM * Ivica Željko, Široki Brijeg 26 KM v don Ivo Šutalo, Studenci 50 KM * B. M. I., Sarajevo 100 KM * Marin Kordić 150 KM * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * župa Marija Majka Crkve, Garevac 128 KM * Lucija Vidović, Vitez 16 KM * Mario Pištelek 300 kn *

Ante Perković 150 kn * župa Krapinske Toplice 200 kn + 80 kn + 120 kn+ 100 kn * Sanela Kučar 100 kn * Ankica Uđiljak 200 kn * Josip Jelić 150 kn * Sanja Tomić 300 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Željka i Josip Lončar 100 kn * Romana Satinović 100 kn * N. N. 2.500 kn * Kristina Filipov 50 kn * N. N. 300 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Pazinski Kolegij-Klasična gimnazija 100 kn * Veronika Valičević 80 kn * Mirna Pošćić 100 kn * Profi Miz 100 kn * Eduard Palić 95 kn * Goran Šipek 50 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Ružica Tandarić 100 kn * Katja Antić 70 kn * Zoja Zubčić 50 kn * N. N. 50 kn * Božidar Škareć 90 kn * Mario Preden 700 kn * Marija Sučić 100 kn * Dominika Pačić Kukić 100 kn * Jelena Kučić 300 kn * Dalibor Štiptarić 200 kn * Ante Jurićev Sudac 400 kn * Andrea Benzan 200 kn * Mate Čobrić 1.000 kn * Ivica Lulić 150 kn * N. N. 100 kn * župa Navještenja BDM, Velika Gorica 5.680 kn * župa sv. Franjo Asiški, Gradište 8.000 kn * župa bl. Alojzija Stepinca, Koprivnica 13.015 kn * N. N. 110 kn * N. N. 350 kn * Ivo Anić 100 EUR * Ninoslav Gašević 100 kn * Gordana Radošević 50 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBNIJE:

Ivo Ivišić, Donja Golubinja 40 KM * s. N. N., Sarajevo 24 KM * Ivan i Andra Vrdoljak, Bila 30 KM * zajednica „Emanuel“, Grude 270 KM * Toni Radić, Ljubuški 20 KM * N. N. 400 kn * Josip Kordić 100 kn * Jasna Leko 300 kn * Blaško Kivić 200 kn * Branko Dragojević 300 kn * Božena Klepić Hećimović 300 kn * Darovatelji preko o. Drage Kolimbatovića 4.600 kn * Jasna Leko 300 kn * Pero Petanjak 100 kn * Željka Vodopija 200 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfirev 100 kn * Pavle Radonić 300 kn * Marija Smolj 100 kn * Gordana Šišgorić 100 kn + 100 kn * Milka Brunec 200 kn * Vera Čarbonja 200 kn * Nada Gašparović 100 kn * Roko Šerdarević 50 kn * Stjepan Maločić 500 kn * Gordana Radošević 50 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Djeca ţupe Stup-Sarajevo 400 KM * župa Presv. Srca Isusova, Brčko 580 KM * župa Breške 676 KM * Ruža Perić, Kiseljak 11 KM * Ivan Cvjetković, Kiseljak 11 KM * župa Sv. Ante Pad., Boče 1.008 KM * 278,20 KM, 298,14 EUR i 210 Iva * M. G., Sarajevo 40,35 KM * učenici OŠ Ivana Mažuranića, Tomislavgrad s vjeročitljicom Kristinom, 1.318,50 KM * Štefica Šemovac 100

kn * Laboratorij Opće bolnice Gospic 100 kn * Župa Babina Greda 2.020 kn * Župa sv. Franje Asiškog, Pehlin 200 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Mali misionari OŠ Maria Martinolić, Mali Lošinj 2.430 kn * Milan Šijan 200 kn * Župa Gola 438 kn * Župa Rogoznica 1.280 kn * Župa sv. Marije Magdalene, Krnica 300 kn * Župa Murter 4.000 kn * Šerđa Kolega 150 kn * Župa Ludbreg 3.518 kn * Nada Hrga 300 kn * Tomislav Majetić 328 kn * Pazinski Kolegij-Klasična gimnazija 100 kn * Marija Nikolić 50 kn * Župa sv. Ivan Zečina 2.046 kn * Župa Kotoriba 1.080 kn * Davor i Darko Topalović 400 kn * Ljerka Berković 40 kn * Tomislav Skroza 100 kn * Silvestra Kolega 200 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Župa Kastel Stari 2.119 kn * Župa Retkovec i Prijatelji Malog Isusa 4.130 kn * Pjevači Betlehemske zvijezde, Gračani 877 kn + 10 EUR * Pjevači Betlehemske zvijezde ţupe Navještenja BDM, Vel. Gorica 6.770 kn * Djeca iz ţupe Remete 135 kn

DEJLO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

T. K., Vogošća 25 KM * Benedikt Pehar, 100 KM * Maja Popović 150 kn * Ankica Leko 200 kn * Anka Lončar 100 kn * Ljubica Šjaković 200 kn * Župa Murter 500 EUR * Nikola Crnković 100 EUR * Antonija Hristov 800 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 6.600 kn * Gordana Šišgorić 50 kn * Obitelj Zlendić Bakota 200 kn

ZA GLADNU DJECU:

J. E., Sarajevo, 17 KM * Branko Hrkač, Široki Brijeg 50 KM * Ana Lagetar Grabmeier, Njemačka * preč. Anto Stjepić, Par Selo 50 KM * Blažena Bogdan, Banja Luka 50 KM * Irena Šimić, Humac 30 KM * Juraj Pažin, Stolac 50 KM * župa Rotimlja 1.650 KM * Gordana Uglešić 500 kn * Štefica Himmelreich 100 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Josip Marko Rajčić 40 kn * Božidar Ravensčak 300 kn * Katarina Mišić 500 kn * Miličana Škarica 10.000 kn * Ana Beloglavec 200 kn * Slavka Kopačin 200 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Župa Presv. Srca Isusova, Sarajevo 125 EUR, 40 CHF, 200 KN i 1.440 KM * Mirjana Mikulić 200 KM * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o., Vitez 50 KM * Senka Dominiković 100 kn + 100 kn * Verica Grbić 250 kn * Stevo Horvat 100 kn * Župa Murter 11.500 kn + 700 EUR * Društvo Prijatelja Malog Isusa 800 kn * Biserka Zorbas 100 kn * Grgur Drozdek 60 kn * Sonja Kovačević 400 kn * Jerko Šantić 770 kn * Ivica Kapitanović 100 EUR * Iva Šolja 200 kn * Obitelj Babić 100 EUR * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 1.000 kn + 250 EUR * Župa Baldekin, Šibenik 11.660 EUR * OŠ Skradin 1.500 kn * Društvo Naša djeca, Šibenik 5.500 kn * Župa Vidici, Šibenik 330 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Ankica Jurić 50 KM * s. Judita Baljkas, Banja Luka 150 KM * Nikola Tomić 250 kn * Željana Nižić 50 kn * Marin Babić 200 kn * Stana Prskalo 150 kn * Krešimir Gaćina 200 kn * Dario Časar 100 kn * Ivan Ivanković 379 kn * Siniša Hajos 20 kn * Ivanka Radošević 100 kn * Blaško Kivić 100 kn * Mirna Nothig 100 kn * Ivan Vičić 100 kn * Ivka Nedić 50 kn * Antun Kenda 100 kn * Mladen Crnković 100 kn * Patricija Opeka 100 kn * Kata Sabelja 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * N. N. 100 EUR * N. N. 100 kn * Spomenka Mandić 200 kn * Matija Knežević 50 EUR + 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Iva Miličević 150 kn * Dušanka Tadić 50 kn * Kristina Jurković 200 kn * Ružica Raspudić 200 kn * Kristina Jurković 200 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Božena Matanović 400 EUR * N. N. 300 kn * Marija Rudančić 100 kn * Ljiljana Lukac 100 kn * Lucija Dančević Sočak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

N. N. 100 kn * Romano Tripalo 150 kn * Olivija Vrankić 500 kn * N. N. 500 kn * Milan Čogelja 500 kn * Vice Marušić 200 kn * Igor Pivac 500 kn * Nada Jović 100 kn * Dragica Majetić 200 kn * Katarina Vajdoher 200 kn * Obitelj Zlendić 200

kn * Ruška Krstanović 50 EUR * Smiljka Mioč 35 EUR * Franjo Bagarić 50 EUR * Ilija i Blaža Bagarić 20 EUR * Dragica Bagarić 15 EUR * Ana Škaro 20 EUR * Ružica, Dragun i Anamarija Dumančić 40 EUR * Ljubica Bagarić 15 EUR * Ivana Svalina 10 EUR * Milica, Nikolina, Katarina i Ružica Krstanović 35 EUR * Doma Čosić 10 EUR * Marija Potkrajčić 5 EUR * Petra Mioč 5 EUR * Ana Mioč 5 EUR * Ruža Dumančić 5 EUR * Smiljka Dumančić 5 EUR * Ana Babić 10 EUR * Lucija Ivanić 10 EUR * Marija Sićenica 20 EUR * Anita Čarapina 15 EUR * Marina Barać 20 EUR * Zorka Zugčić 10 EUR * Marica Ivanica, Davor i Ana Kozjak 30 EUR

ZA IZGRADNJU ŠKOLE U MISIJI KIVUMU I CENTRA FRA VJEKE:

Obitelj Alpeza, Mostar 200 KM

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBII:

Marija Puharić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Ankica Jurić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Lions klub Zrinjevac, Zagreb 3.000 kn * Robert Skejčić 150 kn

ZA MISIJI KISONGO U TANZANIJI:

Stjepan Šaravjanica, 200 KM * djeca OŠ Crnici 400 KM * Damir Bošković, Crnici 200 KN * župa sv. Ivana Krstitelja-Glavosjek, Gradina 4.000 EUR * župa Rotimlja 1.755 KM

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Anka Bošković, Crnici 100 EUR * darovatelji župe Bistrica kod Uskoplja: Fabijan Jakovljević 110 KM * Milka Barnjak 110 KM * Ivana Jozić 100 KM i Ivan Lagetar pok. Joze 450 KM * Anka Bošnjak, Mostar 30 KM * od sprovoda + Anke Bošković, Crnici 400

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Anka i Damir Lončar 100 kn * Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDII:

N. N. 300 kn * Olivija Vrankić 500 kn * Bepina Gugić 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Obitelj Kelava, Zenica 100 KM * N. N. 400 kn * Vilma 100 kn * Marija Pupić-Marijan 200 kn

ZA MISIJE U ALBANIJI:

obitelj Gosarić 350 kn

ZA MISIJE U RUSIJI:

N. N. 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Prijatelji Malog Isusa sa s. Marinelom, Gromiljak 1.000 KM * T. K., Vogošća 25 KM * N. N. 100 kn * Luca Knežević 160 USD * Ljerka Begović 10 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Vilma 100 kn * obitelj Meštrović 4.000 kn * Aleksandra Maravić 2.000 kn * Gordana Viđođa 2.000 kn * Zujezdana Hlupić 2.000 kn * Irena Jordan 2.000 kn * Dragica Pelajić 450 kn * Ana Brkić 100 kn

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

N. N., Sarajevo 2.000 KN * preč. Miroslav Agostini, Sarajevo 50 EUR * Marija Dušak 100 kn * Sanja Rajković 10 kn * Družba Marijinih sestra 500 kn * Željka Debeljak 230 kn * Barnaba Ezio 100 kn * Vera Blažinić 350 kn * Frane Kučina 100 kn * Pero Petanjak 50 kn * Župa Baldekin, Šibenik 2.200 kn * Župa Perković 450 kn * Župa Banjevci 200 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE:

Župa Cirkvena 2.050 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Samostan karmelićana i župni ured Remete * vlc. Stjepan Benko * Karmel sv. Josipa, Đakovačka Breznica * N. N. * Kornelija Ranač * L. P. T., Mali Lošinj * Nikola Posuda * S. Velimiria Marinović

SARAJEVO 26. ljetni susret misionarki i misionara

Ovogodišnji susret misionarki i misionara Crkve u Hrvata održat će se od 7. do 10. srpnja u Sarajevu. Domaćin je dakle vrhbosanski nadbiskup i metropolit Vinko kardinal Puljić, sa svojim surađnicima, dijecezanskim ravnateljem PMD-a preč. Pavom Šekerijom te ostalim svećenicima i Božjim pukom.

Okupljanje je predviđeno 7. srpnja do 17 sati u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu, na adresi Josipa Stadlera 5, Sarajevo.

Ovime molimo misionarke, misionare i ravnatelje PMD-a Crkve u Hrvata da svoj dolazak najave do 15. lipnja 2014. Nacionalnoj upravi PMD-a u BiH, Kaptol 32, 71 000 Sarajevo, tel./faks: +387/33/667889, e-pošta: <missio.bih@bih.net.ba>; ili Nacionalnoj upravi PMD-a u RH, Nova Ves 4, 10 000 Zagreb, tel.: +385/1/4669253, faks: +385/1/4669254, e-pošta: <missio.croatia@zg.t-com.hr>. Dobro došli!

Radosna vijest	PROIZ. OD OVCE	PRIPAD- NIK ŽID. SEKTE	LUKA (SKRAĆ.)	IRKINJE	GLAZ- BALO	SKROVI- TOST	BIBLIJSKO IME	EĆ	KAZA- LIŠTE	PRVO SLOVO	PROKLI- NJATI	Radosna vijest	DAN
DAN ISUSOVE MUKE												ČEKI	
NAJVEĆE ISUSOVО ČUDO													
NEGACIJA				BUKET Đ					OSJEĆAJ STIJENA (IKAV.)				
DUHOV. BIĆA							VRATNICA METALNA ZAŠTITA						
			ZAMOTANI									RADIJUS VEZNIK	
			MAGIČARI									KONJ KISIK	
			KISIK		ZAMJE- NICA PRVO SLOVO				KOKOŠ				
			NAVICA								U REDU (ENG.)		

Rješenja iz prošloga broja: ČISTA SRIJEDA, POKORA, KORIZMA.

